

СИЛАБУС ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

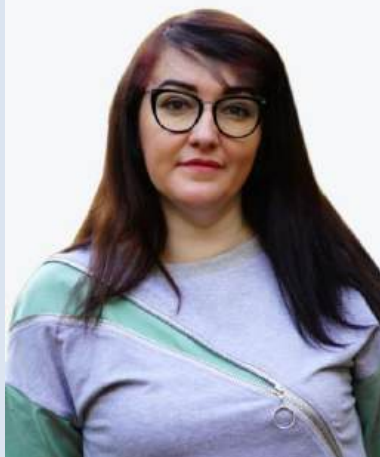

ОХОРОНА ТА ЗАХИСТ ПРИРОДНИХ РЕСУРСІВ

спеціальність	101 Екологія	обов'язковість дисципліни	вибіркова
освітня програма	Екологія	факультет	біотехнологій
освітній рівень	перший (бакалаврський)	кафедра	екології та біотехнологій в рослинництві

ВИКЛАДАЧ

Чуприна Юлія Юріївна

Вища освіта – Харківський національний університет ім. В.В. Докучаєва, спеціальність 202 Захист рослин;
Національний технічний університет "Харківський політехнічний інститут", спеціальність 162 Біотехнології та біоінженерія
Науковий ступень – доктор PhD за спеціальністю 101 Екологія
Вчене звання - немає
Досвід роботи – більше 5 років
Показники професійної активності з тематики курсу:
авторка більше 10 навчально-методичних розробок;
співавторка 8 навчальних посібників;
учасниця наукових і методичних конференцій.

телефон	+380507057016	електронна пошта	rybchenko_yuliya@ukr.net	дистанційна підтримка	Google Meet Moodle, ZOOM
---------	---------------	------------------	--	-----------------------	-----------------------------

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНЮ КОМПОНЕНТУ (ДИСЦИПЛІНУ)

Мета	є послідовне та всебічне вивчення природно-ресурсного потенціалу України, визначення кількісних параметрів та якісне оцінювання біотичних і абіотичних ресурсів держави, розробка управлінських рішень щодо їх раціонального використання, збереження та відтворення, впровадження інженерних рішень щодо реабілітації та використання порушених земель.
Формат	лекції, практичні заняття, самостійна робота, індивідуальні завдання, командна робота
Обсяг і форми контролю	3 кредити ECTS (90 годин): 12 годин лекції, 18 годин практичні; модульний контроль (2 модулі); підсумковий; контроль – залік.
Вимоги викладача	вчасне виконання завдань, активність, командна робота

ВІДПОВІДНІСТЬ СТАНДАРТУ ОСВІТИ І ОСВІТНІЙ ПРОГРАМІ

Компетенції	Прагнення до збереження природного навколишнього середовища. Здатність оцінювати стан екологічної небезпеки об'єктів, обґрунтовувати рішення направлені на мінімізацію екологічних ризиків антропогенної діяльності, застосовувати навички методів проектування, моделювання та управління процесами регіонального розвитку, проводити оцінку та геоекологічну оцінку територій.	Програмні результати навчання	Оцінювати вплив природних та антропогенних чинників на геосфери Землі та формулювати основні принципи раціонального природокористування; застосовувати базові знання з гідрологічних та метеорологічних дисциплін у вирішенні професійних завдань.
--------------------	--	--------------------------------------	--

СТРУКТУРА ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ (ДИСЦИПЛІНИ)

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ.

Лекція 1.	Поняття, об'єкти та принципи охорони навколишнього природного середовища	Практичне заняття 1 (ПЗ 1)	Оцінка стану атмосферного повітря	Самостійна робота	Масштаби антропогенного впливу на довкілля. Організація контролю за станом навколишнього середовища. Особливості державно-правових заходів екологічної безпеки. Правові заходи забезпечення екологічної безпеки.
Лекція 2.	Охорона атмосферного повітря				Вплив забруднення атмосфери на людину, рослинний та тваринний світ. Забруднення атмосфери від мобільних джерел викидів (автотранспорт, літаки, залізничний транспорт). Виконання розрахункової роботи за індивідуальним завданням
Лекція 3.	Використання, охорона та відтворення водних ресурсів	ПЗ-2	Оцінка якості води		Водний фонд України. Джерела і види забруднення водних ресурсів. Системи спостережень та контролю якості поверхневих вод. Водоохоронні зони та лісозахисні смуги. Охорона малих річок. Виконання розрахункової роботи за індивідуальним завданням
Лекція 4.	Охорона земельних ресурсів	ПЗ 3	Оцінка якості ґрунту		Земельні ресурси України, їх стан та проблеми у сфері їх використання. Порядок визначення забруднення земель і ґрунтів та визначення розміру шкоди внаслідок їх забруднення. Відповідальність за забруднення земель і ґрунтів. Критерії оцінювання якості ґрунту. Сумарний показник забруднення ґрунту, методика визначення. Деградація ґрунтів, заходи попередження. Виконання розрахункових робіт за індивідуальним завданням
		ПЗ 4	Оцінка ерозійних втрат ґрунту		

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. ОСОБЛИВОСТІ РАЦІОНАЛЬНОГО ВИКОРИСТАННЯ ПРИРОДНИХ РЕСУРСІВ

Лекція 5.	Охорона рослинного світу	ПЗ 5	Методика розрахунок збитків,	Основні положення законів України «Про рослинний світ», «Про охорону
-----------	--------------------------	------	------------------------------	--

			заподіяних рибному господарству		навколишнього природного середовища», Лісового кодексу України, положення про Зелену книгу України. Види відповідальності за порушення норм законодавства з охорони рослинних ресурсів
Лекція 6.	Охорона об'єктів тваринного світу				Основні положення законів України «Про тваринний світ», «Про мисливське господарство та полювання». Основні положення закону України «Про Червону книгу України». Заходи з охорони тварин. Виконання розрахункових робіт за індивідуальним завданням за темою «Методика розрахунку збитків заподіяних рибному господарству внаслідок порушень правил рибальства та охорони водних живих ресурсів»
Лекція 7	Екологічне значення та види об'єктів природно-заповідного фонду	ПЗ 6-7	Методи оцінки природно-заповідного фонду		Особливості функціонування заповідників, національних парків та регіональних ландшафтних парків в Україні. Загальні положення щодо створення національної екологічної мережі. Виконання розрахункових робіт за індивідуальним завданням за темою «Методи оцінки природно-заповідного фонду».

ОСНОВНА ЛІТЕРАТУРА ТА МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ

Література

1. Бойчук Ю.Д., Солошенко Е.М., Бугай О.В. Екологія і охорона навколишнього середовища: Навчальний посібник. 3-тє вид., випр. і доп. Суми: ВТД «Університетська книга». К.: Видавничий дім «Княгиня Ольга», 2011. 302 с.
2. Охорона та раціональне використання природних ресурсів і рекультивация земель: Навч. посібник / П. П. Надточій, Т. М. Мислива, В. В. Морозов та ін.; За заг. ред. П. П. Надточія, Т. М. – Житомир: Державний агроекологічний університет, 2017. – 420 с.
3. Коваленко Г. Д. Основи екології : навч. посібн. / Г. Д. Коваленко, Г. С. Попенко. – Х. : Вид. ХНЕУ, 2016. – 228
4. Шматько В.Г., Нікітін Ю.В. Екологія та організація природоохоронної діяльності: навч. посіб. – К.: КНТ, 2018. – 303 с

Методичне забезпечення

1. Дорогунцов С. І. Екологія: Навчально-методичний посібник для самостійного вивчення дисципліни/ - 3-тє вид.. - Київ: КНЕУ, 2016. - 104 с
2. Потіш А. Ф. Екологія: основи теорії і практикум: Навчальний посібник. Львів: Новий світ-2010, 2003. - 296 с.
3. Сухарев С.М. Основи екології та охорони довкілля: Навчальний посібник/ С.М. Сухарев, С.Ю. Чундак, О.Ю. Сухарева. - К.: Центр навчальної літератури, 2006. - 394 с

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90–100	A	відмінно	зараховано
82–89	B	добре	
74–81	C		
64–73	D	задовільно	
60–63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

НОРМИ АКАДЕМІЧНОЇ ЕТИКИ ТА ДОБРОЧЕСНОСТІ

Всі учасники освітнього процесу (в тому числі здобувачі освіти) повинні дотримуватися кодексу академічної доброчесності та вимог, які прописані у положенні «Про академічну доброчесність учасників освітнього процесу ДБТУ»: виявляти дисциплінованість, вихованість, поважати гідність один одного, проявляти доброзичливість, чесність, відповідальність.